

Olumlu Davranış Geliştirmede Sınıf İçi İletişim

(Öğretmenler için Bilgi Kitapçığı)

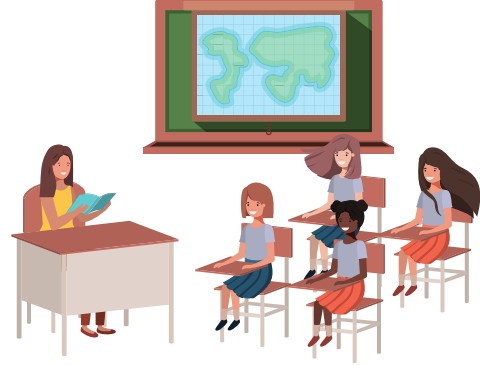
İletişim nedir?

İki ya da daha fazla birim arasında karşılıklı; bilgi, düşünce ve duygu alışverişinin yaşandığı süreçtir.

İletişim Türleri Nelerdir?

Sözel İletişim

Sözlü iletişim dil, dile özgü sesler ve sözcüklerden oluşan bir iletişim şeklidir.

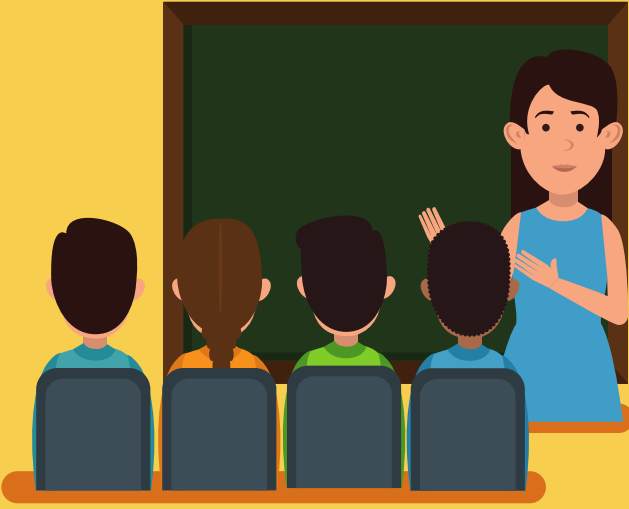
Sözel Olmayan İletişim

Sözsüz iletişim beden dili veya vücut dili olarak ifade edilmektedir. Beden dili duygu ve düşüncelerimizin yansımasıdır.

İçindekiler

- İletişim Nedir?
- İletişim Türleri
- Sınıf İçi İletişim Nedir?
- Sınıf İçi İletişimin Önemi
- Sınıf İçi İletişim ve Olumlu Davranış Geliştirme
- Sınıf İçi İletişimi Kolaylaştıran Etkenler

Sınıf İçi İletişim

- Her sınıfın kendi içerisinde; öğrencilerin öğretmenle ve öğrencilerin birbirleri ile etkileşimi sonucunda bir iletişim süreci bulunur.
- Öğretmenlerin sınıf içi iletişimde, sağlıklı bir iletişim ortamını sağlamak ve sürdürmek, öğrencileri bu konuda güdülemek gibi rolleri bulunmaktadır.

Sınıf İçi İletişimin Önemi

- Eğitim ve öğretim etkinlikleri temelde etkileşim sürecine dayanır. Öğretmen-öğrenci arasında iletişim bulunmaksızın eğitim-öğretim faaliyetlerinin gerçekleşmesi mümkün değildir.
- Yapılan araştırmalara bakıldığında sınıf içerisindeki sözlü-sözsüz iletişimin öğrencilerin davranışları üzerinde etkili olduğu görülmektedir.
- Öğretimin amaçlarını ulaşması öğretmen-öğrenci arasında başarılı bir iletişimin kurulması ve sürdürülmesi ile mümkündür.
- Sınıf içerisinde istenilen düzeyde iletişim kurulması olumlu sınıf iklimine bağlıdır.
- Olumlu sınıf iklimi de olumlu davranışların geliştirilmesinde oldukça etkili rol oynamaktadır.

Sınıf İçi İletişim ve Olumlu Davranış Geliştirme

- Öğrencilerde istendik olumlu davranışların oluşması sınıf içi etkileşimle ilişkilidir.
- Sınıf içi olumlu iletişim ortamı öğrencilerin problem çözme becerilerinin, öz güvenlerinin öğrenme motivasyonlarının artırılmasına yardımcı olur.
- Öğrencilerin öğrenme motivasyonlarının artırılması, derse etkin katılımın sağlanması, sınıf içi olumlu iklimin oluşması sınıf içerisinde öğrencilerin olumlu davranış geliştirilmesinde önemlidir.
- Olumlu sınıf ikliminin oluşması karşılıklı güvene, koşulsuz kabule, farklılıklara saygı duymaya, araştırma ve keşfetmeye dayalı olmalıdır.

Sınıf İçi İletişimi Kolaylaştıran Etmenler

- ETKİN DİNLEME
- SAYGI DUYMA
- SOMUT KONUŞMA
- TUTARLI DAVRANMA
- EMPATİ
- BEN DİLİ
- YÜREKLENDİRİCİ DİL KULLANMA

Sınıf İçi İletişimi Zorlaştıran Etmenler

- EMİR VERMEK
- KIYASLAMA YAPMAK
- SÜREKLİ ÖĞÜT VERMEK
- YARGILAYICI ve SUÇLAYICI DİL KULLANMA
- SEN DİLİ KULLANMA
- ÇELİŞKİLİ DAVRANMAK

Sınıf İçi İletişim ve Olumlu Davranış Geliştirmede Öğretmene Düşen Roller Neler Olabilir?

- Kişisel ve mesleki gelişimlerine önem vermelidirler.
- Öğrenciler yakından takip edilmeli özellikle risk altında olan öğrenciler belirlenmeli ve gerekli durumlarda Psikolojik Danışma ve Rehberlik Servisine yönlendirilmelidir.
- Olumlu bir sınıf iklimi oluşturulabilmesi için çeşitli etkinlikler düzenlenmeli öğrenciler teşvik edilmelidir.
- Öğrencilerde olumlu davranış geliştirilmesinde aile ile işbirliği halinde olunmalı gerekli durumlarda velilere konu hakkında bilgi verilmelidir.

- Öğrencilerde olumlu davranışların geliştirilmesinde birçok yol olabilir.
- Öğretmenlerin sınıf içerisindeki tutum ve davranışları öğrencilerin açısından etkilidir. Bu bağlamda öğretmen davranışları ile rol model olmalıdır.
- Sınıf içi kurallar oluşturulurken öğrencilerin gelişim özellikleri dikkate alınmalı, uygulanabilir ve işlevsel olmalıdır.
- Kurallar oluşturulurken öğrencilerle iş birliği içerisinde bulunulmalıdır.
- Öğretmenlerin ders öncesinde hazırlık yapması çeşitli duyu organlarına hitap edecek materyaller hazırlaması, dersin işlenişinde farklı yöntem ve teknikler kullanması istenilen olumlu davranışların gelişimine katkı sağlayabilir.
- Öğretmenler iletişime açık olmalı, iletilerini net ve doğrudan olarak ifade edebilmelilerdir.
- Etkili konuşma ve iletişim becerilerine yer verilmeli ben dili kullanılarak duygu ve düşünceler paylaşılmalıdır.
- İletişimin temel unsurlarından olan güven ortamı oluşturulmalıdır.

KAYNAKÇA

Aktaş, S. (2014). Öğretmenlerin sınıf içi iletişimde kullandıkları dilsel ve dil dışı ögelere ilişkin görüşleri (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: İstanbul.

Öztürk, B. (2000). Sınıf içi etkileşim. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetim, 24, 621-640.

Sonkur, A., Aydın, G. ve Kadı Dönder, A. (2020). Ortaokul öğrencilerinde olumlu davranış kazandırmaya yönelik psikoeğitim programı. Kastamonu Education Journal, 28(6), 2284-2294.

HAZIRLAYANLAR

Psikolojik Danışman Gamze ÖREN
Psikolojik Danışman Halide KÜÇÜKKARACA